

اوباما: بیانیه تهران درباره تبادل سوخت برای ما اعتمادسازی خواهد کرد

اوباما در نامه‌ای که پیش از امضای بیانیه 3 جانبه تهران خطاب به همتای برزیلی خود نوشت تأکید کرده بود...

اوباما در نامه‌ای که پیش از امضای بیانیه 3 جانبه تهران خطاب به همتای برزیلی خود نوشت تأکید کرده بود که موفقیت در امضای این بیانیه اعتمادسازی خواهد کرد و منجر به رفع تنش‌های اخیر درباره برنامه هسته‌ای ایران می‌شود، اما واشنگتن بلافاصله پس از امضای این بیانیه، قطعنامه ضدایرانی دیگری در شورای امنیت تصویب کرد.

به گزارش فارس، "بارک اوباما" رئیس‌جمهور آمریکا در تاریخ 20 آوریل (حدود 2 ماه پیش) نامه‌ای 2 صفحه و نیمی به "لوئیس ایناسوی لولا داسیلوا" رئیس‌جمهور برزیل فرستاده بود و از وی خواسته بود تا توافقنامه‌ای با ایران را درباره تبادل سوخت هسته‌ای که آمریکا در ماه اکتبر سال گذشته موفق به پیگیری آن نشده بود، این بار برزیل پیگیری کند. اوباما در این نامه تأکید کرده بود که موفقیت در امضای این توافق با تهران در جامعه بین‌المللی اعتمادسازی خواهد کرد و تنش‌های اخیر درباره برنامه هسته‌ای ایران را رفع می‌کند. اما در اقدامی که نیت کاملاً خصمانه آمریکا در قبال ایران را به اثبات رساند، واشنگتن بلافاصله پس از امضای این بیانیه 3 جانبه، قطعنامه تحریم‌های شدیدتر علیه ایران را به شورای امنیت سازمان ملل فرستاد. متن کامل نامه "بارک اوباما" رئیس‌جمهور آمریکا خطاب به "لوئیس ایناسوی لولا داسیلوا" همتای برزیلی خود پیش از برگزاری نشست 3 جانبه تهران، آنکارا و برازیلیا و امضای بیانیه تبادل سوخت، به شرح زیر است:

جناب آقای لوئیس ایناسوی لولا داسیلوا،
ریاست‌جمهوری برزیل،

آقای رئیس‌جمهور عزیز:

می‌خواهم بدین وسیله از شما برای نشست اخیر با "رجب طیب اردوغان" نخست‌وزیر ترکیه طی کنفرانس امنیت هسته‌ای واشنگتن قدردانی کنم. در این نشست، زمانی را برای تمرکز بر ایران، موضوع فراهم‌سازی سوخت هسته‌ای راکتور تحقیقاتی تهران، و همچنین نیت ترکیه و برزیل برای همکاری در جهت یافتن راه‌حلی قابل قبول سپری کردیم. من متعهد شدم که با جزئیات کامل به ایده‌های شما پاسخ گویم. من به دقت مذاکرات‌مان را بررسی کردم و مایلم که توضیحی دقیق در رابطه با دیدگاهم در این زمینه ارائه کنم و مسیری رو به جلو پیشنهاد دهم.

من با شما موافقم که راکتور تحقیقاتی تهران فرصتی است برای هموار کردن گفت‌وگوهای وسیع‌تر در پرداختن به نگرانی‌های اصلی‌تر جامعه بین‌المللی درباره فرصتی قابل درک برای آغاز اعتمادسازی و ایجاد اطمینانی متقابل، و در نتیجه بوجود آوردن زمان و فضای برای یک فرآیند دیپلماتیک موثر. به این دلیل است که آمریکا شدیداً از پیشنهاد مطرح‌شده توسط "محمد البرادعی" مدیر کل پیشین آژانس بین‌المللی انرژی اتمی حمایت کرده است.

پیشنهاد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی طوری تنظیم شده بود که منصفانه و هماهنگ باشد و همچنین به گونه‌ای بود تا هر دو طرف اعتماد و اطمینان لازم را بدست آورند. برای ما، توافق ایران در خصوص انتقال یک‌هزار و 200 کیلوگرم اورانیوم با درصد غنای پائین خود به خارج از این کشور اعتمادسازی خواهد کرد و از تنش‌های منطقه‌ای نیز بوسیله کاهش ذخایر اورانیوم با درصد غنای پائین این کشور، خواهد کاست. می‌خواهم تأکید کنم که این مسئله برای آمریکا اهمیتی اساسی دارد. برای ایران، این کشور سوخت هسته‌ای درخواست‌شده برای تضمین ادامه فعالیت راکتور تحقیقاتی تهران بمنظور تولید ایزتوپ‌های پزشکی مورد نیاز را دریافت خواهد کرد، و ایران با استفاده از مواد هسته‌ای خود نیت هسته‌ای صلح‌آمیز خود را نیز به نمایش خواهد گذارد. علاوه بر تقابل مداوم ایران با قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل که حکم می‌کرد که این کشور غنی‌سازی اورانیوم خود را متوقف کند، ما آماده شده بودیم تا از این پیشنهاد که با استفاده از اورانیوم غنی‌شده ایران، سوخت هسته‌ای برای این کشور فراهم می‌آورد، حمایت کنیم و اقداماتی را در رابطه با آن انجام دهیم - که این امر تمایل ما برای خلاق بودن در پیگیری راهی به منظور ایجاد اعتماد دو طرفه را نشان می‌دهد.

در طول روند مذاکرات صورت گرفته، ما همچنین متوجه تمایل ایران برای ارائه تضمین‌ها شدیم. در نتیجه، گروه من بر تضمین این موضوع متمرکز شد که پیشنهاد آژانس، چندین مورد اقدامات لاینفک را نیز شامل شود. این اقدامات عبارت بودند از اعلام ملی آمریکا در خصوص حمایت، برای فرستادن نشانه‌ای مشخص از جانب دولت من در خصوص تمایل ما برای تبدیل شدن به یک امضاکننده مستقیم و احتمالاً حتی ایفای نقشی مستقیم‌تر در روند تولید سوخت، نقشی مهم برای روسیه و فرض آژانس در خصوص در اختیار گرفتن کامل مواد هسته‌ای از طریق روند تولید سوخت. در واقع، پیشنهاد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، تضمین‌های قابل توجه و چشمگیر و همچنین تعهداتی از جانب آژانس، آمریکا و روسیه مطرح می‌کرد. دکتر البرادعی صراحتاً سال گذشته اعلام کرد که آمریکا بخش قابل توجهی از ریسک موجود در پیشنهاد آژانس را در نظر خواهد گرفت.

همانطور که ما [در این نشست اخیر] بحث کردیم، ایران به نظر می‌رسد که در حال دنبال کردن راهبردی باشد که برای ایجاد ذهنیت "انعطاف‌پذیری"، بدون موافقت با اقداماتی که می‌تواند برای ایجاد اطمینان و اعتماد متقابل آغاز شود، طراحی شده است. ما شاهد این موضوع بوده‌ایم که نشانه‌هایی از انعطاف‌پذیری را به شما و دیگران القا می‌کند، اما رسماً بر موضعی غیرقابل قبول از طریق

مسیرهای رسمی به سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأکید دارد. ایران به طور مداوم پیشنهاد آژانس را رد کرده است و اصرار دارد که اورانیوم با درصد غنای پائین خود را تا زمان تحویل سوخت هسته‌ای در داخل این کشور نگه‌دارد. این موضعی است که ایران رسماً در ماه ژانویه سال 2010 و مجدداً نیز در ماه فوریه به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ابلاغ کرده است.

ما از شما، ترکیه و دیگر کشورها شنیدیم که ایران به پیشنهاد خود مبنی بر نگه‌داشتن اورانیوم با درصد غنای پائین در داخل این کشور تا زمان تبادل همزمان اورانیوم با سوخت هسته‌ای همچنان اصرار می‌ورزد. همانطور که "جمیز جونز" مشاور امنیت ملی آمریکا در نشست ما تأکید کرد، یکسال زمان نیاز خواهد بود تا هرگونه حجمی از سوخت هسته‌ای تولید شود. بنابراین، قدرت اعتمادسازی پیشنهاد آژانس برای آمریکا کاملاً از بین رفته و خطرات دیگری پدیدار خواهد گشت. نخست، ایران قادر خواهد بود تا در طول این مدت، اورانیوم با درصد غنای پائین ذخیره کند که همین امر نیز آنها (مقامات ایران) را قادر خواهد ساخت تا ذخایری از اورانیوم با درصد غنای پائین برابر با حجم مورد نیاز برای تولید 2 یا 3 سلاح هسته‌ای را در مدت یکسال بدست آورند. دوم اینکه هیچ تضمینی وجود نخواهد داشت که ایران در نهایت با تبادل نهایی موافقت کند. سوم اینکه، محافظت آژانس از اورانیوم با درصد غنای پائین ایران در داخل این کشور، جای هیچ پیشرفت قابل سنجشی را در وضعیت کنونی برای ما باقی نمی‌گذارد و آژانس نمی‌تواند مانع از این شود که ایران مجدداً کنترل اورانیوم خود را در هر زمانی عهده‌دار شود.

یک توافق اساساً مهم وجود دارد که قبلاً پیشنهاد شده است. ماه نوامبر گذشته، آژانس پیشنهاد ما را به ایران ابلاغ کرد که عبارت بود از اعطای مجوز به ایران برای ارسال یک‌هزار و 200 کیلوگرم از اورانیوم با درصد غنای پائین خود به یک کشور سوم - بویژه ترکیه - در بدو فرآیند تبادل سوخت، که به عنوان ضمانتی در طول روند تولید سوخت باشد تا در صورت عدم موفقیت ما برای تحویل سوخت به ایران، این کشور بتواند اورانیوم خود را باز پس گیرد. ایران هیچ‌گاه این توافق را دنبال نکرد و هیچ توضیح قابل قبولی برای رد این توافق نیز ارائه نکرد. چنانچه ایران تمایل نداشته باشد این پیشنهادی را برای نشان دادن این موضوع که اورانیوم با درصد غنای پائین این کشور برای اهدافی صلح‌آمیز و غیرنظامی است، بپذیرد، من معتقدم که این امر سؤالاتی حقیقی را درباره نیت هسته‌ای ایران مطرح خواهد کرد. من از برزیل درخواست می‌کنم تا برای تحت تأثیر قرار دادن ایران در خصوص فرصت بوجدآمده از طریق پیشنهاد به امانت گذاردن اورانیوم این کشور در ترکیه مادامی که سوخت هسته‌ای در حال تولید است، تلاش کند.

در طول این روند، به جای اعتمادسازی، ایران با رویکردی که برای نزدیک شدن به این فرصت داشت، اعتماد موجود را نیز تضعیف کرد. به همین دلیل است که من درباره این موضوع که ایران برای تعامل با برزیل با حسن نیت، آمادگی داشته باشد، ابراز تردید کردم و به شما در طول دیدار اخیرمان هشدار دادم. بمنظور آغاز یک روند دیپلماتیک و سازنده، ایران باید تعهد سازنده‌ای را برای تعامل از طریق مسیرهای رسمی به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ابلاغ کند-کاری که ایران موفق به انجام آن نشده است. در این ضمن، ما تحریم‌ها را نیز براساس جدول زمانی که من تهیه کرده‌ام، دنبال خواهیم کرد. من همچنین به وضوح اعلام کرده‌ام که باب تعامل با ایران را همچنان باز نگه خواهیم داشت. همانطور که می‌دانید، ایران تا اینجا موفق نشده است پیشنهاد من را برای انجام گفت‌وگویی فراگیر و بدون شرط بپذیرد.

مشتاقانه در انتظار فرصت بعدی دیدار با شما هستم تا همانطور که برای مثال در شورای امنیت، چالش برنامه هسته‌ای ایران را در برابر امنیت جامعه بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌دهیم، در رابطه با این موضوعات نیز بحث و گفت‌وگو کنیم.

ارادتمند شما

بارک اوباما